

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA
RODZINY ZA ROK 2023**

Bytom, marzec 2024 r.

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny jest obowiązkiem wynikającym z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, z późn. zm.).

Zgodnie z ww. zapisami do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ww. ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ww. ustawy;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W związku z powyższym działania w zakresie gminnego programu wspierania rodziny, w 2023 r., koordynował i realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu oraz inne podmioty zaangażowane, funkcjonujące na terenie miasta,

między innymi: Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bytomiu, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu, jednostki oświaty, jak również placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Gminny program wspierania rodziny przyjęty został na podstawie uchwały nr XXXVI/522/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Bytomskiego programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023.

Głównym celem gminnego programu wspierania rodziny jest wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Cele operacyjne programu obejmują:

- 1) diagnozowanie i analizę środowisk rodzinnych poprzez pracę socjalną, polegającą na rozpoznawaniu deficytów, w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie,
- 2) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących kryzysów w rodzinie,
- 3) doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Sprawozdanie z realizacji ww. programu za rok 2023, stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu realizując zadania własne gminy, w 2023 r., zatrudniał 18 asystentów rodziny, w tym 10 zatrudnionych w ramach projektu „Centrum Wsparcia Rodziny edycja II”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

W okresie sprawozdawczym 12 asystentów rodziny brało udział w szkoleniach, konferencjach mających na celu wymianę doświadczeń w zakresie pracy z rodziną, co skutkowało podniesieniem ich kompetencji. Ponadto, 32 pracowników Działu

Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej było objętych superwizją. Wszyscy pracownicy, którzy zgłosili chęć wzięcia udziału w szkoleniach mieli taką możliwość.

Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny w 2023 r., między innymi superwizja, finansowane było ze środków pozyskanych z projektów współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego." Ponadto, pracownicy wzięli udział w organizowanych przez ROPS województwa śląskiego projektach pn. „Wsparcie pieczy zastępczej w województwie śląskim”, „Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu w 2023 r. zapewniał rodzinom przeżywającym trudności wsparcie i pomoc asystentów, z którego skorzystały 272 rodziny.

Asystenci rodziny swoją pracę wykonywali w oparciu o plany pracy z rodziną, w ramach których prowadzili różnego rodzaju treningi, w tym między innymi: gospodarowania budżetem i prowadzenia gospodarstwa domowego, kompetencji wychowawczych oraz higieny i czystości. W ramach realizacji planów pracy asystenci współpracowali, między innym z: Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu, policją, szkołami i przedszkolami, sądem i kuratorami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bytomiu, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, a także z organizacjami pozarządowymi i prywatnymi przedsiębiorcami.

W 2023 r. ze specjalistycznego poradnictwa oferowanego, między innymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu, Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Bytomiu, skorzystało 8 000 osób przeżywających trudności związane przede wszystkim z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, uzależnieniem, przemocą, itp.

W Bytomiu, w 2023 r. nie funkcjonowały rodziny wspierające. Brak zainteresowania podjęcia się funkcji rodziny wspierającej jest problemem ogólnopolskim. W związku z powyższym nie organizowano szkoleń w tym zakresie oraz nie ponoszono żadnych kosztów z tym związanych.

W 2023 r. na terenie Bytomia funkcjonowało 19 placówek wsparcia dziennego, prowadzonych przez podmioty niepubliczne, w tym 14 działających w formie opiekuńczej, 2 w formie opiekuńczo-specjalistycznej oraz 3 w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, w których opieką objętych było przeciętnie 523 dzieci w pierwszym półroczu 2023 roku oraz 414 dzieci w drugim półroczu 2023 roku.

Wszystkie podmioty prowadzące ww. placówki, zgodnie z zapisami, o których mowa w art. 18 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, posiadały zezwolenie Prezydenta Bytomia na ich prowadzenie.

W ramach otwartego konkursu ofert na realizację w 2023 r. zadania publicznego miasta Bytomia z zakresu świadczenia dziennej opieki nad dziećmi w placówkach wsparcia dziennego, organizacje pozarządowe, które wzięły udział w konkursie, uzyskały dotacje w łącznej wysokości 560 000,00 zł.

Ww. podmioty w roku sprawozdawczym, na realizację powyższego zadania publicznego, ponosiły koszty (ze środków dotacji, wkładu własnego oraz wkładu rzeczowego i osobowego), między innymi na wynagrodzenia osób realizujących zadanie, zakup artykułów spożywczych, socjoterapię, wycieczki, konkursy i imprezy okolicznościowe, zakup środków czystości i higieny, zakup materiałów do realizacji zajęć i warsztatów, prowadzenie i utrzymanie placówki wsparcia dziennego (woda, gaz, czynsz, ogrzewanie, energia, opłaty telekomunikacyjne, pocztowe, materiały biurowe i eksploatacyjne, doposażenie sal zajęciowych), koordynację zadania, obsługę księgowo-finansową, jak również porozumienia o wolontariacie.

W 2023 r. gmina Bytom współfinansowała pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Stopień współfinansowania zadań powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej przez gminę wynosi 30,64%, przy łącznej kwocie współfinansowania zadań przez gminę na poziomie 2 238 393,03 zł i łącznej kwocie wydatków poniesionych przez powiat w wysokości 7 306 524,62 zł, wyliczonej jako sumy kwoty 5 068 131,59 zł oraz kwoty 2 238 393,03 zł, którą gmina zwróciła powiatowi.

Ponadto, zgodnie z zapisami, o których mowa w art. 176 pkt 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sporządzane były sprawozdania rzeczowo-

finansowe z zakresu wspierania rodziny w 2023 r., które za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej, w wyznaczonym terminie, przekazywane były Wojewodzie Śląskiemu. Sprawozdanie za 2023 r., sporządzone za okres od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r., przekazane zostało w terminie do 31 lipca 2023 r., natomiast za okres od 1 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., przekazane zostało w terminie do 31 stycznia 2024 r. Przedmiotowe sprawozdanie składa się z trzech części: Tabela A. Rodziny wspierające, Tabela B. Asystenci rodziny, Tabela C. Placówki wsparcia dziennego.

Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, za rok 2023, stanowią załączniki nr 2 i nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Na terenie Bytomia prowadzony jest na bieżąco monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zadanie to jest głównie realizowane przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu. Ponadto, na terenie miasta od 2011 r. jest realizowany program partnerski (MOPR i Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu) pn. „Prawo ochronnym parasolem dziecka - przyjazny patrol”. W ramach ww. programu realizowane są dyżury, w czasie których pracownicy prowadzą monitoring lub interwencje wśród rodzin z problemem alkoholowym, dysfunkcyjnych, niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo.

Powyższy monitoring prowadzony był również w 2023 r.

W ramach funkcjonowania stanowiska specjalisty pracy socjalnej ds. interwencyjnego udzielania pomocy, w 2023 roku koordynowano działania podczas interwencji domowych, udzielano wsparcia osobom lub rodzinom znajdującym się w kryzysie, jak również obsługiwano telefon interwencyjny, mający na celu odbieranie zgłoszeń oraz podjęcie interwencji w godzinach popołudniowych i dniach świątecznych. W 2023 roku podjęto 152 interwencje w terenie.

Potrzeby wynikające z realizacji zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny:

- 1) zbyt mała liczba zatrudnionych asystentów rodziny w stosunku do liczby rodzin oczekujących na jego wsparcie;
- 2) podwyższenie wynagrodzeń dla osób wspierających rodzinę, w tym asystentów rodziny, psychologa oraz pedagoga;
- 3) rozważenia możliwości gratyfikacji finansowej dla pracowników podejmujących działania wykraczające poza ich zakres obowiązków, np. prowadzenie grupy wsparcia;
- 4) superwizji pracy asystentów rodziny;
- 5) stałego podnoszenia kwalifikacji kadry, świadczącej wsparcie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 6) tworzenie warunków na terenie miasta umożliwiających realizację interwencyjnych zabezpieczeń dzieci w przypadku zagrożenia ich zdrowia i życia w rodzinach biologicznych.

Realizacja powyższych potrzeb wiąże się ze wzrostem nakładów finansowych

KIEROWNIK
Działu Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej

Anna Hecht-Gil

ZASTĘPCA KIEROWNIKA
Działu Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej

mgr Natalia Brondek-Wiśniowska

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Monika Nykiel

Załącznik nr 1
do Sprawozdania
z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za rok 2023

**Sprawozdanie z Bytomskiego programu wspierania
rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023,
w zakresie Gminnego programu wspierania rodziny
za rok 2023**

Bytom, marzec 2024 r.

WSTĘP

Wspieranie rodziny i rozwój pieczy zastępczej stanowi jeden z priorytetów jaki stawia sobie współczesna polityka społeczna. Rodzina jest źródłem podstawowych wartości i norm, jakie przekazywane są w drodze socjalizacji dzieciom oraz młodzieży wchodzącej w dorosłe życie. Zachwianie fundamentów, którymi w życiu każdego dziecka jest rodzina, pociąga za sobą szereg negatywnych konsekwencji rzutujących na rozwój małoletniego, jak również na jego dorosłe życie. Rodzina stanowi podstawę, oparcie i punkt odniesienia dla wszystkich późniejszych decyzji dorosłego człowieka.

Współczesna polityka społeczna dostrzega konieczność wspierania rodziny, zwłaszcza rodziny przeżywającej kryzys, rodziny skonfliktowanej, rodziny nierealizującej swoich podstawowych funkcji, poprzez wdrożenie szeregu mechanizmów pomocy i wsparcia. Odzwierciedleniem tych tendencji są zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej. Niniejszy program odnosi się jednak jedynie do ich części. Zaproponowano rozwiązania oparte na wsparciu rodzin przez oddziaływanie przygotowanego merytorycznie asystenta rodziny oraz na tworzeniu środowisk zastępujących rodziny naturalne, środowisk rodzinnej pieczy zastępczej, jako najbardziej zbliżonych do tych, w których małoletni powinni się kształtować.

Program przygotowany został na okres trzech lat, tj. do 2023 r. Stanowi on kontynuację wcześniejszych działań dotyczących wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej.

Tabela 1. Sytuacja społeczna Bytomia w odniesieniu do stopy bezrobocia w województwie śląskim oraz w Polsce

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych wsparciem MOPR	5 748	5 524	5 272	4 335	3 896	2 784	3 029	2 794	2 634
Liczba osób objętych wsparciem MOPR	15 170	14 250	12 212	9 526	7 873	6 413	5 930	5 321	5 112
Stopa bezrobocia w Bytomiu (%)	18,5	15,4	11,2	9,5	8,3	10,0	8,4	8,0	8,2

Stopa bezrobocia na Śląsku (%)	8,2	6,6	5,2	4,3	3,6	4,9	4,2	3,7	3,6
Stopa bezrobocia w Polsce (%)	9,8	8,3	6,6	5,8	5,2	6,3	5,4	5,2	5,1

W Bytomiu od 2021 roku stopa bezrobocia utrzymywała się na podobnym poziomie. W 2023 r. wynosiła 8,2%, przy liczbie rodzin korzystających ze wsparcia MOPR na poziomie 2 634. Pomimo, że bezrobocie nie koreluje bezpośrednio z problemami opiekuńczo – wychowawczymi to jednak należy zauważyć, że praca oraz stabilizacja stanowią element normalnego rytmu życia każdej, realizującej swoje funkcje rodziny. To brak rytmu dnia opartego na obowiązkach, bierność i niezaradność z nich wynikająca stanowią późniejszą przyczynę, uzależnień, czy też osłabienia rozwojowej roli rodziny. Należy podkreślić, że wzrost podaży pracy stanowi element motywujący i pozwalający beneficjentom programu na łatwiejszy powrót lub wejście na rynek pracy, większą tolerancję pracodawców wobec braku właściwych kompetencji.

Drugim elementem, mającym wpływ na rodziny przeżywające kryzys, jest wzrost dochodu w rodzinach z dziećmi, związany m.in. z wypłacaniem świadczenia wychowawczego osobom, niezależnie od dochodu na każde dziecko. Powyższe, przynajmniej w części, spośród prowadzonych przez pracowników socjalnych przypadków, skutkuje większą samodzielnością i zaradnością życiową osób. Świadczenie wychowawcze pozwala na nabywanie dóbr oraz usług, niedostępnych dotychczas rodzinom o niskich dochodach. Uzyskanie dodatkowego dochodu wpływa na stabilizację sytuacji rodziny, poprawę jej społecznego funkcjonowania, a tym samym realizację jej podstawowych funkcji oraz odzyskania przynależnych jej wartości.

Istotnym elementem, mającym wpływ na lokalną politykę społeczną wobec rodziny w kryzysie są rozwiązania finansowane ze środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych. Projekty zakładają uzupełnienie deficytowych usług asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, czy uzyskanie standardów placówek opiekuńczo - wychowawczych. Większe nakłady na rodzinę w kryzysie to także wyższa jakość, a więc i skuteczność oferowanych form wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu realizuje zadania na rzecz mieszkańców miasta w zakresie wspierania rodziny przeżywającej kryzys, mającej trudności

w pełnieniu swojej roli i funkcji, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Wsparcie rodziny jest istotnym elementem w odbudowywaniu relacji w rodzinie oraz wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. W zakresie zadań realizowanych przez Ośrodek na podstawie ustawy o pomocy społecznej wsparciem objęto 2 634 rodziny, z czego 2 148 rodzin zostało objętych wsparciem finansowym. Głównymi przyczynami objęcia bytomskich rodzin wsparciem były, m.in. długotrwała lub ciężka choroba – 1 706 rodzin, bezrobocie – 1 389 rodzin, a także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 839 rodziny, potrzeba ochrony macierzyństwa – 276 rodzin.

CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Cel główny był realizowany poprzez cele operacyjne:

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez pracę socjalną, polegającą na rozpoznawaniu deficytów, w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących kryzysów w rodzinie.
3. Doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W ramach pierwszego celu operacyjnego dokonano analizy sytuacji dzieci z rodzin wymagających wsparcia. Na podstawie zgromadzonych danych ustalono, że w 2023 roku liczba rodzin objętych wsparciem na podstawie ustawy o pomocy społecznej przez Ośrodek wynosiła 2 634, w tym liczba rodzin objętych wsparciem, z uwagi na bezradność opiekuńczo-wychowawczą, kształtowała się na poziomie 839.

Konsekwencją tego, że bytomskie rodziny borykają się z problemami związanymi z prawidłowym wykonywaniem roli rodzica było umieszczenie w pieczy zastępczej 149 dzieci. Łącznie w pieczy zastępczej na terenie Bytomia w 2023 r. przebywało 691 dzieci. Realizując program diagnozowano środowiska z dziećmi, w których występuje przemoc w rodzinie lub zachodzi jej stosowanie. Ustalono, że liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty wyniosła 297.

Realizacja drugiego celu operacyjnego polegała na prowadzeniu wzmożonej pracy socjalnej w środowiskach osób zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych. Liczba rodzin objętych wzmożoną pracą socjalną przez pracowników socjalnych MOPR w 2023 r. wynosiła 111, liczba zawartych kontraktów socjalnych wynosiła 171, w rodzinach odnotowano 152 interwencje. Rodziny zostały objęte wsparciem w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu w 2023 r. zatrudnionych było 18 asystentów rodziny, którzy swoim wsparciem objęli 272 rodziny. W 2023 r. w pieczy zastępczej umieszczono 149 dzieci, łącznie 691 dzieci przebywało w pieczy zastępczej na terenie Bytomia, 36 z nich powróciło do rodzin biologicznych. W ramach tego celu analizowano zabezpieczenie podstawowych potrzeb osobom i rodzinom o niskim statusie materialnym. Liczba rodzin, którym wypłacono świadczenia pieniężne w oparciu o ustawę o pomocy społecznej wyniosła 2 148. Analizą objęto także tematykę związaną ze wzmacnianiem rodzin poprzez zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i upowszechnienie dostępności do specjalistów pracujących w rodzinie. Liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym w tym psychologicznym, prawnym, pedagogicznym, w 2023 r., wynosiła 8 000.

W ramach trzeciego celu operacyjnego polegającego na doskonaleniu zawodowym osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, 12 asystentów rodziny uczestniczyło w szkoleniach, konferencjach, mających na celu wymianę doświadczeń odnośnie pracy z rodziną. Ponadto, kierownicy działu Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej brali udział w szkoleniach Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej – wybrane zagadnienia z uwzględnieniem zmian wynikających z nowelizacji z października 2022 r. oraz Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - Nowe zadania i obowiązki OPS oraz ZI, którzy przekazali podległym pracownikom uzyskaną wiedzę.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu w 2023 r. 32 pracowników, w tym 18 asystentów rodziny i 8 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 6 pracowników socjalnych, było objętych superwizją, stanowiącą narzędzie doskonalenia zawodowego, poprzez wykorzystanie jej w bieżącej pracy. Poniższe tabele prezentują cele operacyjne, sposób ich mierzenia oraz wartość mierników:

Tabela 2. Sposób realizacji celu operacyjnego 1. Gminnego programu wspierania rodziny

Cel 1: Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez pracę socjalną, polegającą na rozpoznawaniu deficytów, w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie					
Działania	Źródło danych	Wskaźnik	Miernik 2021	Miernik 2022	Miernik 2023
Diagnozowanie sytuacji dzieci z rodzin wymagających wsparcia	MOPR	– liczba rodzin objętych wsparciem na podstawie ustawy o pomocy społecznej	3 029	2 794	2 634
		– liczba rodzin objętych wsparciem z uwagi na bezradność opiekuńczo-wychowawczą	730	743	839
		– liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	85	139	149

Diagnoza środowisk z dziećmi, w których występuje przemoc w rodzinie lub zachodzi podejrzenie jej stosowania	Zespół	– liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty	210	343	297
--	--------	---	-----	-----	-----

Tabela 3. Sposób realizacji celu operacyjnego 2 Gminnego programu wspierania rodziny

Cel 2: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących kryzysów w rodzinie.					
Działania	Źródło danych	Wskaźnik	Miernik 2021	Miernik 2022	Miernik 2023
Prowadzenie wzmożonej pracy socjalnej w środowiskach osób zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych	MOPR	– liczba rodzin objętych wzmożoną pracą socjalną przez pracowników socjalnych	54	91	111
		– liczba środowisk objętych wsparciem na podstawie ustawy o pomocy społecznej	3 029	2 794	2 634

		– liczba zawartych kontraktów socjalnych	228	291	171
		– liczba interwencji w rodzinach	67	83	152
Objęcie rodzin wymagających wsparcia w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej	MOPR	– liczba asystentów rodziny	23	18	17
		– liczba środowisk objętych wsparciem asystentów rodziny	278	301	272
		– liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (ogółem)	514, w tym 85 z 2021	682, w tym 139 w 2022	691, w tym 149 w 2023
		– liczba dzieci, które wróciły do rodzin	30	45	36
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb osobom i rodzinom o niskim statusie materialnym	MOPR	– liczba rodzin, którym wypłacono świadczenia pieniężne w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	2 532	2 237	2 148

Wzmacnianie rodzin poprzez zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i upowszechnianie dostępności do specjalistów pracujących w rodzinie	MOPR CPU PPP OIK	– liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym, (psychologicznym, prawnym, pedagogicznym itp.)	6 458	6 266	8 000
--	---------------------------	---	-------	-------	-------

Tabela 4. Sposób realizacji celu operacyjnego 3. Gminnego programu wspierania rodziny

Cel 3: Doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.					
Działania	Źródło danych	Wskaźnik	Miernik 2021	Miernik 2022	Miernik 2023
Umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny warunków do rozwoju, podnoszenia kwalifikacji	MOPR	– liczba pracowników socjalnych uczestniczących w szkoleniach, konferencjach, mających na celu wymianę doświadczeń odnośnie pracy z rodziną,	9	9	0

		– liczba asystentów rodziny uczestniczących w szkoleniach, konferencjach, mających na celu wymianę doświadczeń odnośnie pracy z rodziną	10	15	12
Wykorzystywanie w bieżącej pracy superwizji jako narzędzia doskonalenia zawodowego	MOPR	– liczba pracowników objętych superwizją	18	38	32

Reasumując:

Intensywna praca socjalna pozwoliła na powrót w 2023 r. do rodzin naturalnych łącznie 36 dzieciom. Należy zaznaczyć, że pomimo dużej aktywności miasta Bytomia w pozyskiwaniu środków na rozwój systemu wspierania rodziny, przekładającej się na wysoką liczbę asystentów rodziny i pracowników socjalnych, czynności te wydają się być niewystarczającymi. Świadczy o tym liczba rodzin ze zdiagnozowanymi problemami opiekuńczo - wychowawczymi, która na koniec 2023 r. wyniosła 839 oraz liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny, która na koniec 2023 r. wyniosła 272. Pomimo intensywnej pracy pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny do pieczy zastępczej w 2023 r. trafiło 149 dzieci.

Zakładany w programie efekt jego realizacji, tj. polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia

dla rodziny i dziecka w sytuacjach kryzysowych był realizowany na bieżąco w 2023 r. Działania były ukierunkowane na współpracę różnych grup społecznych oraz instytucji, celem odbudowywania właściwych relacji rodzinnych, w tym pozostawienia dzieci w miejscu zamieszkania, reintegracji rodziny naturalnej, poprzez powrót dziecka do rodziny. W wyniku tej pracy udało się w 36 przypadkach doprowadzić do odbudowywania właściwych relacji rodzinnych, których skutkiem był powrót dzieci do środowiska rodzinnego. Ponadto, dzięki wspólnej pracy, wiele dzieci uchroniono przed koniecznością umieszczenia w różnych formach pieczy zastępczej.

Program finansowany był z budżetu miasta Bytomia, ze środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz środków pozyskanych z budżetu państwa.

Zgodnie z danymi podanymi w sprawozdaniach rzeczowo – finansowych z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, za okres od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. oraz za okres od 1 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., poniesiono nakłady finansowe na wynagrodzenia asystentów rodziny na kwotę 1 242 178,00 zł, w tym 520 539,00 zł finansowane z budżetu gminy oraz 721 639,00 zł finansowane z innych źródeł.

ZASTĘPCA KIEROWNIKA

Biura Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej

mgr Natalia Brondel-Wisniewska

KIEROWNIK

Biura Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej

Anna Hecht-Gil

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

mgr Monika Nykiel

Organ sporządzający sprawozdanie

Gmina: UMP Bytom
Adres: 41-902 Bytom Parkowa 2

SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z WYKONYWANIA PRZEZ GMINĘ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA OKRES OD 2023-01-01 DO 2023-06-30

Tabela A. Rodziny wspierające

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin
1	2	3
1.	Rodziny wspierające, w tym:	0
1.1.	ustanowione w okresie sprawozdawczym	0
1.2.	rozwiązane w okresie sprawozdawczym	0
1.3.	pomagające w opiece i wychowaniu dziecka	0
1.4.	pomagające w prowadzeniu gospodarstwa domowego	0
1.5.	pomagające w kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych	0
2.	Rodziny wspierające, z tego pomagające w okresie:	0
2.1.	do 3 miesięcy	0
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	0
2.3.	powyżej 1 roku	0
3.	Rodziny, które korzystały z pomocy rodzin wspierających ¹⁾	0

¹⁾ Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy rodziny wspierającej wykazywana jest tylko jeden raz.

Tabela B. Asystenci rodziny

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1	2	3
1.	Liczba asystentów rodziny w gminie, z tego:	17
1.1.	zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	17
1.2.	zatrudnionych na podstawie umów o świadczenie usług	0
2.	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych przez:	17
2.1.	jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego, w tym:	17
2.1.1.	ośrodek pomocy społecznej	17
2.2.	inny podmiot na zlecenie gminy	0
3.	Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystentów rodziny (w zł), z tego:	669 214
3.1.	finansowane z budżetu gminy	301 181
3.2.	finansowane z innych źródeł	368 033

4.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	68
5.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:	181
5.1.	do 3 miesięcy	37
5.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	38
5.3.	powyżej 1 roku	106
6.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹⁾	13
7.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	56
7.1.	ze względu na osiągnięcie celów	18
7.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	22
7.3.	ze względu na brak efektów	16
7.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0
8.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²⁾	249

¹⁾ Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podaje się w miesiącach z dokładnością do jednego miesiąca, wykazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

²⁾ Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta rodziny wykazywana jest tylko jeden raz.

Tabela C. Placówki wsparcia dziennego

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	w tym placówek/w placówkach prowadzonych przez inne podmioty niż gmina
1	2	3	4
1.	Liczba placówek wsparcia dziennego, w tym prowadzone w formie:	19	19
1.1.	opiekuńczej	14	14
1.2.	specjalistycznej	2	2
1.3.	pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	3	3
2.	Liczba miejsc	660	660
3.	Przeciętna liczba umieszczonych dzieci ¹⁾	523	523
4.	Wydatki (w zł) ²⁾	839 019	839 019

¹⁾ Przeciętną liczbę umieszczonych dzieci oblicza się, dzieląc sumę liczby dzieci umieszczonych w poszczególnych dniach okresu sprawozdawczego przez liczbę dni funkcjonowania placówki w okresie sprawozdawczym, podając z dokładnością do jednej osoby.

²⁾ W ramach wydatków wykazuje się wydatki bieżące.

Osoba sporządzająca sprawozdanie:

imię i nazwisko: Natalia Bronder-Wiśniowska
 telefon: 323886151
 e-mai: dd@mopr.bytom.pl
 podpis:
 data: 2023-07-06
 Uwagi:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

mgr Monika Rykiel

KIEROWNIK

Działu Pieczy Zastępcy i Asysty Rodzinnej
 Anna Hecht-Gil

ZASTĘPCA KIEROWNIKA

Działu Pieczy Zastępcy i Asysty Rodzinnej

mgr Natalia Bronder-Wiśniowska

Organ sporządzający sprawozdanie

Gmina: UMP Bytom
Adres: 41-902 Bytom Parkowa 2

SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z WYKONYWANIA PRZEZ GMINĘ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA OKRES OD 2023-07-01 DO 2023-12-31

Tabela A. Rodziny wspierające

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin
1	2	3
1.	Rodziny wspierające, w tym:	0
1.1.	ustanowione w okresie sprawozdawczym	0
1.2.	rozwiązane w okresie sprawozdawczym	0
1.3.	pomagające w opiece i wychowaniu dziecka	0
1.4.	pomagające w prowadzeniu gospodarstwa domowego	0
1.5.	pomagające w kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych	0
2.	Rodziny wspierające, z tego pomagające w okresie:	0
2.1.	do 3 miesięcy	0
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	0
2.3.	powyżej 1 roku	0
3.	Rodziny, które korzystały z pomocy rodzin wspierających ¹⁾	0

¹⁾ Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy rodziny wspierającej wykazywana jest tylko jeden raz.

Tabela B. Asystenci rodziny

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1	2	3
1.	Liczba asystentów rodziny w gminie, z tego:	11
1.1.	zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	11
1.2.	zatrudnionych na podstawie umów o świadczenie usług	0
2.	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych przez:	11
2.1.	jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego, w tym:	11
2.1.1.	ośrodek pomocy społecznej	11
2.2.	inny podmiot na zlecenie gminy	0
3.	Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystentów rodziny (w zł), z tego:	572 964
3.1.	finansowane z budżetu gminy	219 358
3.2.	finansowane z innych źródeł	353 606
4.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	45
5.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:	141

5.1.	do 3 miesięcy	13
5.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	36
5.3.	powyżej 1 roku	92
6.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹⁾	16
7.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	123
7.1.	ze względu na osiągnięcie celów	47
7.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	40
7.3.	ze względu na brak efektów	26
7.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0
8.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²⁾	272

¹⁾ Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podaje się w miesiącach z dokładnością do jednego miesiąca, wykazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

²⁾ Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta rodziny wykazywana jest tylko jeden raz.

Tabela C. Placówki wsparcia dziennego

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	w tym placówek/w placówkach prowadzonych przez inne podmioty niż gmina
1	2	3	4
1.	Liczba placówek wsparcia dziennego, w tym prowadzone w formie:	18	18
1.1.	opiekuńczej	14	14
1.2.	specjalistycznej	2	2
1.3.	pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	2	2
2.	Liczba miejsc	610	610
3.	Przeciętna liczba umieszczonych dzieci ¹⁾	414	414
4.	Wydatki (w zł) ²⁾	608 414	608 414

¹⁾ Przeciętną liczbę umieszczonych dzieci oblicza się, dzieląc sumę liczby dzieci umieszczonych w poszczególnych dniach okresu sprawozdawczego przez liczbę dni funkcjonowania placówki w okresie sprawozdawczym, podając z dokładnością do jednej osoby.

²⁾ W ramach wydatków wykazuje się wydatki bieżące.

Osoba sporządzająca sprawozdanie:

imię i nazwisko: Natalia Bronder-Wiśniowska

telefon: 323886151

e-mail: brondern@mopr.bytom.pl

podpis:

data: 2024-01-03

Uwagi:

KIEROWNICZKA
Działu Pieczy Zastępcy Asysty Rodzinnej

Anna Hecht-Gil

ZASTĘPCA KIEROWNICZKI
Działu Pieczy Zastępcy Asysty Rodzinnej

mgr Natalia Bronder-Wiśniowska

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

mgr Monika Nykiel